

Folkpensionsbelopp år 1963

Under år 1963 uppburen folkpension skall upptagas som inkomst i den självdeklaration, som avlämnas i februari månad 1964. Folkpensionsbeloppen ha vid ett tillfälle under år 1963 undergått ändring.

Sålunda har det sk pensionspristalet, dvs det indextal, på vilket folkpensionens rörliga tillägg grundas och som vid årets ingång var 139, stigit den 1 juli 1963 till 142.

Denna höjning har medfört, att de årliga folkpensionsbeloppen fr o m juli månad 1963 ökat med

45 kr för hustru med hustrutillägg,

60 kr för gift pensionsberättigad, vars make åtnjuter ålderspension eller förtidspension (sjukbidrag), samt

75 kr för annan pensionsberättigad.

Dessutom ha som vanligt decemberbeloppen varit sk utjämningsbelopp och därför i allmänhet varit något högre än de närmast föregående månadsbeloppen. Det kan för den skull för mången pensionstagare vara besvärligt att i efterhand erinra sig de exakta belopp, som uppbu- rits under hela eller del av år 1963.

Det är tyvärr icke möjligt för riksförsäkringsverket (dvs det ämbetsverk som fr o m den 1 juli 1961 omhänderhar folkpensioneringen) att lämna varje enskild pensionstagare och taxeringsmyndigheterna meddelande om det belopp, som utbetalats under 1963. Ej heller är det möjligt att här lämna allmänna uppgifter för de fall, då hustrutillägget och vissa äldre änkepensioner på grund av inkomstprövningen utgått med reducerat belopp. Följande generella sammanställningar ge emellertid viss ledning och äro i flertalet

fall tillräckliga för såväl den skattskyldige som taxeringsnämnderna.

I sammanställningarna förutsättes, att under året *icke någon ändring skett i pensionstagarens civilstånd*, varmed jämställles riksförsäkringsverkets förordnande, att ogift pensionstagare i vissa fall skall anses såsom gift eller tvärtom. Vidare är att märka, att i sammanställningarna *icke ingår under år 1963 eventuellt utanordnat retroaktivt belopp, avseende tidigare år.*

Olika slag av folkpensionsförmåner

De folkpensionsförmåner, som enligt nu gällande lagstiftning kunde utgå under år 1963, voro följande:

ålderspension,
förtidspension (sjukbidrag),
änkepension och
barnpension samt
vissa tilläggsförmåner.
Tilläggsförmånerna voro:
barntillägg,
invaliditetstillägg,
hustrutillägg och
kommunalt bostadstillägg.

Dessutom kunde till person, som icke åtnjöt någon form av folkpension, i vissa fall utgå sk invaliditetsersättning.

Beträffande ålderspensionen är att märka, att man numera fr o m år 1963 på vissa villkor och efter särskild framställning äger antingen uttaga densamma före eller uppskjuta uttaget efter den månad, under vilken man fyller 67 år. Uttag i förtid får ske tidigast fr o m den månad, då man uppnår 63 års ålder. I detta fall minskas ålderspensionen med sex tiondels procent för varje månad,

som — då pensionen börjar utgå — återstår till ingången av den månad, under vilken man fyller 67 år. Vid uppskjutet uttag, som kan medges längst intill ingången av den månad, då 70 års åldern uppnås, ökas pensionen på motsvarande sätt med sex tiondels procent för varje månad, som — då pensionen börjar utgå — förflutit från ingången av den månad, under vilken man fyller 67 år. I efterföljande redogörelse har hänsyn kunnat tagas endast till sådan ålderspension, som börjat utgå fr o m den månad, under vilken 67 års åldern uppnåtts.

Förtidspensionen (sjukbidraget) kan numera fr o m år 1963 med hänsyn till graden av pensionstagarens invaliditet och därav betingad återstående arbetsförmåga utgå såsom hel, två tredjedelars eller en tredjedels pension.

De enda folkpensionsförmåner, som numera efter utgången av år 1962 äro inkomstprövade och sålunda i vissa fall reduceras med hänsyn till pensionstagarens inkomst- och förmögenhetsförhållanden, äro änkepensioner i anledning av dödsfall, som inträffat före den 1 juli 1960, samt hustrutillägg och kommunala bostadstillägg.

Utbetalade årsbelopp

De folkpensionsbelopp, som under år 1963 utbetalats, när — ifråga om hustrutillägg och vissa äldre änkepensioner — *reducering av beloppen icke skett på grund av pensionstagarens inkomst- och förmögenhetsförhållanden*, voro följande:

Alderspension

När pensionstagaren under hela år 1963 uppburit ålderspension, ha — från-

sett eventuellt kommunalt bostadstillägg — följande belopp utbetalats:

- 3.363 *kr* till ogift, frånskild, änka eller änkring samt till gift pensionstagare, vars make icke uppburit folkpension av något slag eller vars maka under hela eller någon del av året uppburit hustrutillägg (jfr kol. 1 nedan), samt
2.635 *kr* till gift pensionstagare, vars make under hela året uppburit ålderspension eller hel förtidspension (sjukbidrag) (jfr kol. 2).

Hel förtidspension

När pensionstagaren under hela år 1963 uppburit hel förtidspension (sjukbidrag), ha — frånsett eventuellt kommunalt bostadstillägg och invaliditetstillägg — följande belopp utbetalats:

- 3.363 *kr* till ogift, frånskild, änka eller änkring samt till gift pensionstagare, vars make icke uppburit folkpension av något slag eller vars maka under hela året uppburit hustrutillägg (jfr kol 1), samt
2.635 *kr* till gift pensionstagare, vars make under hela året uppburit ålderspension eller hel förtidspension (sjukbidrag) (jfr kol. 2).

Delar av hel förtidspension

När pensionstagaren under hela år 1963 uppburit del av hel förtidspension (helt sjukbidrag), har till ogift, frånskild, änka eller änkring samt till gift pensionstagare, vars make icke uppburit folkpension av något slag eller vars maka under hela eller någon del av året uppburit hustrutillägg — bortsett från eventuellt kommunalt bostadstillägg och invaliditetstillägg — följande belopp utbetalats:
2.142 *kr*, när pensionen utgått med två tredjedelar av hel förtidspension (jfr kol. 3) samt

1.121 kr, när pensionen utgått med en tredjedel av hel förtidspension (jfr kol. 4).

Högsta änkepension

Änka, som under hela året uppburit högsta änkepension, har — bortsett från eventuellt kommunalt bostadstillägg — erhållit 3.363 kr (jfr kol. 1).

Barnpension

Barnpensionens årsbelopp har varit 1.400 kr för barn, vars båda föräldrar avlidit, samt för barn utom äktenskapet, som fyllt tre år och beträffande vilket faderskapet icke kunnat fastställas, samt 1.000 kr för barn, vars fader eller moder avlidit.

Barnstillägg

Barnstilläggets årsbelopp har varit 1.000 kr.

Invaliditetstillägg

Invaliditetstilläggets årsbelopp har varit 1.200 kr. Detta belopp skall i förekommande fall läggas till ovan för förtidspension (sjukbidrag) angivna belopp.

Högsta hustrutillägg

Den, som under hela året uppburit högsta hustrutillägg, har — bortsett från eventuellt kommunalt bostadstillägg — erhållit 1.908 kr (jfr kol. 5).

Kommunalt bostadstillägg

De kommunala bostadstilläggen bestämmas helt av vederbörande kommun och utgå med högst varierande årsbelopp. Någon allmän regel för storleken av det kommunala bostadstillägget kan därför här icke lämnas. Vederbörlig försäkringskassas lokalkontor eller de kommunala myndigheterna kunna dock vid behov lämna upplysningar beträffande grunderna för och storleken av det kommunala bostadstillägget.

Invaliditetsersättning

Invaliditetsersättningens årsbelopp har varit 2.000 kr.

Utbetalade månadsbelopp

Folkpensionernas månadsbelopp under år 1963 framgå av följande sammanställning. I de redovisade beloppen ingår icke kommunalt bostadstillägg och icke heller invaliditetstillägg.

	Jan.—juni Kr	Juli—nov. Kr	December Kr
<i>Ålderspension, hel förtidspension (helt sjukbidrag):</i>			
ogift pensionstagare eller gift pensionstagare, då maken icke har folkpension, eller då maken har hustrutillägg (jfr kol. 1)	276	282	297
gift pensionstagare, då maken har annan folkpension än hustrutillägg (jfr kol. 2)	216	221	234
<i>TVå tredjedelars förtidspension (sjukbidrag):</i>			
ogift pensionstagare eller gift pensionstagare, då maken icke har någon form av folkpension (jfr kol. 3)	184	188	198

En tredjedels förtidspension (sjukbidrag):

ogift pensionstagare eller gift pensionstagare, då maken icke har någon form av folkpension (jfr kol. 4)	91	93	110
Högsta änkepension (jfr kol. 1)	276	282	297
Högsta hustrutillägg (jfr kol. 5')	156	160	172

Ovan angivna månadsbelopp avse äldre, under år 1963 icke omräknade folkpensionsförmåner. För under året omräknade äldre eller nybeviljade folkpensioner kunna månadsbeloppen med någon krona skilja sig från här ovan angivna — de sammanräknade årsbeloppen bliva dock de, som redovisats ovan under rubriken "Utbetalade årsbelopp".

Sammandrag av månadsbeloppen

	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4	Kol. 5
Januari	276	216	184	91	156
„ — februari	552	432	368	182	312
„ — mars	828	648	552	273	468
„ — april	1.104	864	736	364	624
„ — maj	1.380	1.080	920	455	780
„ — juni	1.656	1.296	1.104	546	936
„ — juli	1.938	1.517	1.292	639	1.096
„ — augusti	2.220	1.738	1.480	732	1.256
„ — september	2.502	1.959	1.668	825	1.416
„ — oktober	2.784	2.180	1.856	918	1.576
„ — november	3.066	2.401	2.044	1.011	1.736
„ — december	3.363	2.635	2.242	1.121	1.908
—————					
Januari — december	3.363	2.635	2.242	1.121	1.908
Februari — „	3.087	2.419	2.058	1.030	1.752
Mars — „	2.811	2.203	1.874	939	1.596
April — „	2.535	1.987	1.690	848	1.440
Maj — „	2.259	1.771	1.506	757	1.284
Juni — „	1.983	1.555	1.322	666	1.128
Juli — „	1.707	1.339	1.138	575	972
Augusti — „	1.425	1.118	950	482	812
September — „	1.143	897	762	389	652
Oktober — „	861	676	574	296	492
November — „	579	455	386	203	332
December	297	234	198	110	172

Folkpension tillsammans med tilläggs-pension

Till pensionstagare, som utöver folkpensionen var berättigad till tilläggs-pension (ATP), utbetalades båda förmånerna av riks-försäkringsverket, som i detta fall under innevarande år lämnar taxeringsmyndigheterna kontrolluppgift och pensionstagaren uppgift rörande under år 1963 verkställda utbetalningar.

Folkpension tillsammans med statlig personalpension och i förekommande fall tilläggs-pension

För folkpensionär, som utöver folkpensionen under år 1963 uppbar statlig personalpension, utbetalades båda pensionerna under första halvåret genom Delegationen för pensionsutbetalning och under andra halvåret genom Statens Personalpensionsverk, båda med adress Styr-mansgatan 26, Stockholm Ö. Dessa myndigheter lämna årligen kontrolluppgifter till taxeringsmyndigheterna samt uppgifter till pensionstagaren rörande verkställda utbetalningar.

Folkpensionens beskattning

Samtliga folkpensionsförmåner äro i princip skattepliktig inkomst för den pensionsberättigade och skall därför upptagas i den självdeklaration, som avlämnas i början av påföljande år.

Barnpension och barntillägg tillkommer vederbörande barn och utgör således icke skattepliktig inkomst för barnets försörjare.

Särskilt skatteavdrag för folkpensionärer

Som av det föregående framgår, skall

folkpensionen med visst undantag upptagas som inkomst i självdeklarationen. Det bör emellertid uppmärksammas, att skat-telagstiftningen innehåller bestämmelser om rätt för den skattskyldige att i vissa fall utöver det vanliga ortsavdraget åtnjuta extra avdrag för nedsatt skatteförmåga om högst 3.000 kr. Yrkande om sådant avdrag bör i förekommande fall göras på därför avsedd plats i deklara-tionsblanketten.

Vissa särskilda föreskrifter ha utfärdats om rätt för folkpensionär att tillgodonjuta det extra avdraget. I 50 § 2 mom. fjärde stycket kommunalskattelagen, var-till förordningen om statlig inkomstskatt hänvisar, stadgas sålunda, att skattskyldig, vars inkomst *helt eller till huvudsaklig del* utgjorts av folkpension, skall anses ha haft sådan nedsatt skatteförmåga, som berättigar till det extra avdraget, såvida icke särskilda omständigheter till annat föranleda.

I anvisningar till lagrummet utvecklas närmare, hur denna avdragsregel bör tillämpas. Där föreskrives följande:

1) Har skattskyldig varit *för sin försörjning helt beroende* av vad han uppburit i form av folkpension, bör den taxerade inkomsten *regelmässigt* minskas med ett belopp motsvarande vad han sålunda uppburit, dock högst 3.000 kr. Avdragsbeloppet bör dock jämkas, om den skattskyldige mot låg avgift vistas å sjukhus eller annan anstalt eller om hans levnads-kostnader rönt inverkan av annan därmed jämförlig omständighet.

2) Har skattskyldig åtnjutit även annan inkomst (sidoinkomst) än folkpension men pensionen likväl utgjort *den huvudsakliga delen av hans inkomst*, bör den skattskyldige *regelmässigt* medgivas

TAXERINGS HUMOR

Familjefader

Särskilda upplysningar: "Under 1962 har jag sammanbott med N.N. (äkenskap förestående). Vi har två minderåriga barn, resp. 5 och 3 år i familjen. *Har axlat familjefaderns samtliga uppgifter i nöd och lust, med undantag för 166 kr pr mån.*, som han betalar i underhåll. Min situation kan jämföras med gift make med 2 minderåriga."

Yttrande över kontantsammanställning

... Att man kan göra en sådan beräkning förefaller löjlig, när det säkert finns många människor i vårt land, som lever under existensberättigande, fast i tysthet.

ett med hänsyn till omständigheterna jämkat avdrag för nedsatt skatteförmåga.

3) Har folkpensionen *icke uppgått till minst hälften* av den skattskyldiges sammanlagda inkomst, bör extra avdrag medgivnas endast då särskilda skäl därtill föranleda.

I övrigt hänvisas till av Riksskatte-nämnden den 24 januari 1963 meddelade anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna angående extra avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer (nämndens Meddelanden, Ser. I, nr 2/1963, punkt 1 — Skattenytt nr 3/1963).

Jiber

Svar på ett strikt meddelande ang. ifrågasatt rättelse enligt kontrolluppgift

Bäste Herr TO.

Tack för hälsningarna.

Med anledning av taxeringsnämndens kontrolluppgifter om pension för förra året sänder jag kvitton, så går det an se hur mycket det var. Det som fattas i den uppgivna summan har de alltså dragit i skatt.

Så den gamla bordsbönen får nog bli aktuell ännu som lyder

Gud med en nödortftig spis,
Du oss styrker här i livet.
Låt oss njuta vad Du givet,
Måttligt och Ditt namn till pris!

Så vill jag då sluta med att önska en god Påskhögtid med alla dess rika möjligheter till glädje och avkoppling.

Med vänlig hälsning.

N. N.

Fria händer åt Tn

En skattskyldig rörelseidkare har i anledning av översänd s k kontantberäkning lämnat följande.

Jag är ej sådan att jag vill komma undan mina skyldigheter. Men jag är sjuk sedan flera år. Har det svårt att kunna reda ut skrivelser och räkenskaper.

Fördenskuld beder jag Eder att ta fria händer att ordna en hedersam deklaration med några tusen i tillägg (Tn höjde deklarerad inkomst av rörelse med 3.000).

Angående räntekostnaderna å bostadslån tycks ingendera summan vara rätt enligt lånekvitton blir det 847:—.

Tack för hjälpen.